

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12844/2016-ERU

Praha 28. dubna 2017

Č. j. 12844-6/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12844/2016-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 31. ledna 2017 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) s účastníkem řízení, společností **FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s.**, se sídlem Mlýnská 388/68, Trnitá, 602 00 Brno, IČO: 253 17 628, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, rozhodl

t a k t o:

Správní řízení vedené pod sp. zn. OSR-12844/2016-ERU s účastníkem řízení, společností **FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s.**, se sídlem Mlýnská 388/68, Trnitá, 602 00 Brno, IČO: 253 17 628, ve věci možného spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. května 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Brně - Židenicích, ul. Viniční, u nemovitosti č. p. 42 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Brno, Viniční IA – oprava kanalizace a vodovodu“ (dále také „stavba“), při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 40, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně, se dle ust. § 66 odst. 2 správního řádu v návaznosti na ust. § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů ve smyslu ust. § 67 a násl. správního řádu,

zastavuje.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 31. srpna 2016 zahájil Úřad v důsledku zjištění poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 40 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, společností FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby a.s., se sídlem Mlýnská 388/68, Trnitá, 602 00 Brno, IČO: 253 17 628 (dále jen

„účastník řízení“). Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 13. října 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE] č. j. 09011-6/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09011/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 7. prosince 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto v souladu s ust. § 150 správního řádu vydal dne 27. ledna 2017 příkaz č. j. 12844-3/2016-ERU doručený účastníku řízení dne 31. ledna 2017. Proti příkazu podal účastník řízení dne 7. února 2017 odpor.

II. Kontrolní zjištění

Z protokolu o kontrole vyplynulo, že účastník řízení prováděl dne 24. května 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Brně - Židenicích, ul. Viniční, u nemovitosti č. p. 42 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Brno, Viniční IA – oprava kanalizace a vodovodu“, při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 40.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na stavbě prováděl právě účastník řízení jako zhotovitel na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE], č. [REDAKCE] [REDAKCE] pro objednatele stavby Brněnské vodárny a kanalizace, a.s., IČO: 463 47 275.

Dne 1. března 2016 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření č. [REDAKCE] společně s detailním zákresem situace a polohy plynárenského zařízení do mapových podkladů a s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Jednou z podmínek vyjádření je, že budou učiněna taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu a nebude použito nevhodného nářadí. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 26. června 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 24. května 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Brně - Židenicích, ul. Viniční, u nemovitosti č. p. 42 při provádění zemních prací pomocí bagru k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 40 účastníkem řízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenských sítí, který zajistil jeho následnou opravu a posoudil činnost účastníka řízení jako cizí zásah v ochranném pásmu plynárenského zařízení podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 25. května k doprovodnému úniku 156 m³ plynu do ovzduší po dobu 135 minut a k přerušení dodávky plynu dvěma konečným zákazníkům.

Účastník řízení v rámci kontroly uvedl, že se jednalo o opravu vodovodu a nový vodovod byl situován přesně do polohy vodovodu původního. Veškeré plynovodní přípojky byly před zahájením prací vytyčeny a v místě vytyčené přípojky pro nemovitost č. p. 42 byla provedena ruční sonda, kterou byla zjištěna ocelová přípojka. Práce již pokračovaly pomocí bagru, neboť účastník řízení nevěděl, že nalezená přípojka byla původní, odpojená již

před deseti lety, a nová přípojka se nacházela ve vzdálenosti cca 60 cm od nalezené. Nová, funkční přípojka, byla zachycena lžicí bagru. Přípojka nebyla obsypána pískem, ani označena výstražnou fólií. Poškozená přípojka byla zhotovena technologií protlaku pod komunikací, a tudíž přítomnost přípojky nebylo možné indikovat.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Veškeré náklady spojené s únikem plynu a opravou poškozeného zařízení byly uhrazeny bezezbytku.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 09011/2016-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto dne 27. ledna 2017 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 12844-3/2016-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Dne 7. února 2017 bylo Úřadu doručeno podání účastníka řízení ze dne 7. února 2017 označené jako „Odpor proti příkazu“. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Účastník řízení v odporu citoval výrok správního orgánu, ke kterému uvedl, že se za jednání popsané ve výroku necítí být odpovědný, neboť vynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm vyžadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Uvedl, že existence plynárenského zařízení mu byla známa z orientačního nákresu, z vyjádření správce plynárenského zařízení a z vytyčení zařízení v terénu, které bylo provedeno 26. 6. 2015. Jako zhotovitel provedl ruční sondu, kterou detekoval plynovodní přípojku a oprávněně se na základě nákresu domníval, že se jedná o funkční plynovodní přípojku. Nemohl ani po vynaložení veškerého úsilí předpokládat, že se v místě provádění zemních prací nachází další plynovodní přípojka, jejíž existence nebyla v orientačním nákresu zaznamenána a nevyplývala ani z provedeného vytyčení ani z vyjádření správce plynárenského zařízení. Správce plynárenského zařízení účastníka řízení o existenci této další plynovodní přípojky neinformoval. O tuto novou přípojku, která se nacházela ve vzdálenosti cca 60 cm od původní, zachytil bagrista lžicí bagru a poškodil ji.

Účastník řízení s odkazem na své vyjádření o zavinění rovněž nesouhlasí s uložením pokuty, stejně tak s povinností úhrady nákladů řízení. Účastník řízení se necítí vinen spácháním správního deliktu, který mu správní orgán klade za vinu, a ve svém podání odporu proti příkazu uvádí jako polehčující okolnosti skutečnost, že poškození plynovodní přípojky bezprostředně nahlásil správci plynárenského zařízení, se kterým na odstranění závady spolupracoval, správce plynárenského zařízení ho o existenci plynovodní přípojky neinformoval, takže nemohl nijak poškození zabránit a není evidován v rámci žádného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu.

Rovněž se účastník řízení vyjádřil v tom smyslu, že výše pokuty nezohledňuje dosavadní rozhodovací praxi Úřadu, kdy Úřad za srovnatelné správní delikty ukládal podstatně menší pokuty, a také že Úřad nepřihlédl k závažnosti správního deliktu a jeho okolnostem.

Účastník řízení pro případ, že Úřad nebude sdílet jeho právní názor, požaduje uložení podstatně nižší pokuty, či upuštění od potrestání.

Správní orgán zároveň s vyrozuměním účastníka řízení o pokračování řízení po podání odporu doručeným dne 7. března 2017 účastníka rovněž poučil o možnosti vyjádřit se k podkladům řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu a doložit majetkové poměry. Tuto možnost účastník řízení nevyužil.

IV. Právní hodnocení

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9,10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob, provádějících práce v ochranném pásmu, počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně), vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo dne 24. května 2016 prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení v Brně - Židenicích, ul. Viniční, u nemovitosti č. p. 42 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Brno, Viniční IA – oprava kanalizace a vodovodu“, při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 40.

Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Účastník řízení si vyžádal stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby i o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu.

Jak vyplývá z ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, v situaci, kdy přestože dojde k poškození plynárenského zařízení a tím k porušení příslušného ustanovení, v tomto případě porušení § 68 odst. 3 energetického zákona, právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Z uvedeného vyplývá, že účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil. Nezanedbal žádnou povinnost osoby provádějící práce v ochranném pásmu, proto je takové jednání důvodem pro zproštění odpovědnosti za spáchání správního deliktu. Obecně lze správní delikt vymezit jednáním a škodlivým následkem, které musí být v příčinné souvislosti, aby bylo možné hovořit o odpovědnosti za správní delikt. V tomto konkrétním případě z kontrolního a správního spisu vyplývá, že zaměstnanec účastníka řízení prováděl pomocí zemního stroje práce, v jejichž důsledku došlo k poškození plynovodní přípojky. Tuto skutečnost účastník řízení nerozporoval při kontrole ani správním řízení. Vzniklou škodu okamžitě řešil se správcem plynárenského zařízení a rovněž v plné výši vzniklou škodu uhradil. Pro určení odpovědnosti za spáchání správního deliktu je tedy třeba posoudit, zda účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Není pochyb o tom, že si účastník řízení před započítím zemních prací nechal správcem plynárenského zařízení plynárenské zařízení vytyčit a takové vytyčení při provádění prací respektoval. K poškození plynovodní přípojky došlo mimo vytyčenou trasu, a to proto, že správce plynárenského zařízení opomněl upozornit účastníka řízení na nově zřízenou přípojku, o které neměl a ani nemohl mít účastník řízení žádnou povědomost. Účastník řízení respektoval při výkopových pracích původní vytyčenou přípojku, kterou detekoval ruční sondáží, avšak nemohl tušit, že tato správcem plynárenského zařízení vytyčená přípojka je již nefunkční a její funkci převzala účastníkem řízení poškozená přípojka probíhající mimo vytyčené pásmo.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena samotným porušením právních povinností. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. V praxi to znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k omezení nebo ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. V tomto případě správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, tudíž za porušení ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona jej nelze činit odpovědným.

Dle ust. § 66 odst. 2 správního řádu správní orgán řízení vedené z moci úřední usnesením zastaví, jestliže zjistí, že u některého správního orgánu již před zahájením tohoto řízení bylo zahájeno řízení v téže věci, nebo jestliže v řízení, ve kterém nemohou pokračovat

právní nástupci, odpadl jeho důvod, zejména jestliže účastník zemřel nebo zanikl, anebo zanikla věc nebo právo, jehož se řízení týká. Toto usnesení se pouze poznamená do spisu.

Dle ust. § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno.

Pod „odpadnutí důvodu řízení“ jako procesního důvodu zastavení řízení vedeného z moci úřední dle ust. § 66 odst. 2 správního řádu nespádají případy, kdy správní orgán v řízení o správním deliktu dojde k závěru, že například skutek, o němž se řízení vede, není správním deliktem či nebyl „obviněnému“ tedy účastníkovi řízení prokázán. Analogicky je třeba v těchto případech vycházet i u jiných správních deliktů z ust. § 76 zákona o přestupcích, který předpokládá, že v takových případech se rozhodnutí o zastavení řízení účastníkům oznamuje. V případech, kdy dochází k zastavení řízení nikoliv z procesních důvodů, ale z důvodů věcných, kdy se meritorně a s účinky věci pravomocně rozhodnuté rozhoduje o předmětu řízení, nelze vydat usnesení o zastavení řízení podle ust. § 66 odst. 2 správního řádu, ale mělo by být vydáno rozhodnutí, které má povahu rozhodnutí deklaratorního, tzn. rozhodnutí dle ust. § 67 odst. 1 správního řádu. Správní orgán proto konstatuje, že vedené správní řízení bylo zastaveno s odkazem na ust. § 66 odst. 2 správního řádu ve spojení s ust. § 76 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích rozhodnutím ve smyslu ust. § 67 a násl. správního řádu.

S ohledem na vše výše uvedené správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. o zastavení správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-12844/2016-ERU s účastníkem řízení.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne od dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení